

ASIGURAREA PARTENERIATULUI ȘCOALĂ-FAMILIE – PREMISĂ A EDUCAȚIEI DE CALITATE

*Snejana COJOCARI-LUCHIAN,
doctor în pedagogie, conferențiar universitar,
Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu” Cahul, RM*

Summary. The author approaches the concept of educational partnership: school - family, from the parents and school perspective, as well as the conditions for its achievement / ensurance. It presents ways of the family perception by the school authorities in achieving the educational partnership and forms of achieving the school-family partnership.

Keywords: school-family partnership, educational counseling, educational factors.

Una dintre cele mai importante condiții ale creșterii eficienței activității educative desfășurate cu elevii o constituie asigurarea unei depline unități de acțiune a tuturor factorilor educaționali: școala, familia. Relația școală – familie a avut întotdeauna un rol deosebit de important în evoluția socială, psihică, intelectuală a beneficiarului educației (elevului). În context istoric familia a înregistrat modificări la nivelul status-rolurilor, acest lucru având implicații directe și imediate asupra evoluției școlare a elevului.

Școala și familia sunt două instituții care au nevoie una de alta, ele trebuie să (re)găsească fâgașul colaborării autentice bazată pe încredere și respect reciproc, pe iubirea față de educat, să facă loc unei relații deschise, permeabile, favorizante schimbului și comunicării de idei prin programele de consiliere în parteneriatele școală-familie.

Parteneriatul școală-familie este o formă a parteneriatului pedagogic, noțiune recent introdusă în domeniul educației care „reflectă mutațiile înregistrate la nivelul relațiilor existente între instituțiile implicate direct și/sau indirect în proiectarea și realizarea obiectivelor sistemului de învățământ: școala, familia, comunitatea locală, agenții sociali (economici, culturali, politici, religioși etc.), factori de asistență socială etc.” [1, p.69].

Parteneriatul pedagogic între școală și familie implică părinții și personalul școlii sau instituția familiei și cea a școlii prin reprezentanții pe care fiecare și-i delegă pentru ași face cunoscute interesele și nevoile, drepturile și responsabilitățile, pentru a negocia în procesul luării deciziilor cu privire la tot ce ține de educație.

Sorin Cristea oferă trei repere metodologice în funcție de care poate fi evidențiat conținutul specific pedagogic al conceptului de parteneriat:

- *reperul formelor de educație/instruire* care angajează complementaritatea relațiilor dintre școală și instituțiile specializate, în mod direct sau prin diferite relații contractuale, în realizarea unor programe de educație/instruire nonformală;

- *reperul concepției manageriale* – ce presupune intervenția unor strategii de descentralizare bazate pe valorificarea deplină a resurselor existente la nivelul comunităților educative teritoriale și locale;

- *reperul modalităților de funcționare*, ce evidențiază diferența existentă între parteneriat (aport financiar al unui agent social implicat în realizarea unor obiective comune, devenind astfel factor intern al acțiunii educative respective) și sponsorizare (aport financiar al unui organism exterior neparticipant la elaborarea conținutului), din care atrage doar un beneficiu publicitar.

Din perspectiva conceptului operațional, parteneriatul pedagogic constituie: un angajament într-o acțiune comună negociată; o prestare de serviciu realizat printr-un factor de intervenție exterior; un aport de resurse, de schimburi de contracte, de rețele asociate în termeni constructivi; o negociere între părți având puterea de a contracta un interlocutor recunoscut; un acord de colaborare mutuală între parteneri egali care lucrează împreună pentru realizarea propriilor interese, rezolvând probleme comune; un cadru instituțional de rezolvare a unor probleme comune, printr-o acțiune corectă plecând de la definirea obiectivelor cadru, într-un timp determinant, cu repartiția clară a responsabilităților și a procedurilor de evaluare [2, p.34].

În calitatea sa de concept operațional, „parteneriatul pedagogic corespunde unei noi concepții despre educație conform căreia școala nu poate să-și îndeplinească singură funcția, ceea ce conduce la o mai mare suplețe a modurilor sale de organizare și la o mai eficientă cale de realizare a autonomiei sale instituționale.”

O reformă autentică în învățământ presupune, pe lângă schimbări de conținut și metode, modificarea calitativă a raporturilor școală-familie, în vederea realizării și menținerii unui parteneriat pedagogic activ și eficient. Parteneriatul școală-familie impune asigurarea coerenței influențelor educative ale instanțelor cu rol primordial în formarea și dezvoltarea personalității educatului.

Ideea liberală a parteneriatului școală-familie implică „crearea de structuri democratice care permit promovarea drepturilor și responsabilităților ambilor parteneri, oferirea mijloacelor necesare pentru a-și juca rolurile lor complementare” [3, p.355].

Perspectiva partenerială asupra relației școală-familie oferă părinților posibilitatea de a juca roluri mai responsabile și mai constructive, de a se implica activ în luarea deciziilor educaționale la diferite niveluri (începând cu deciziile de la nivel local, regional, până la cele de la nivelul politică națională a educației). Acesta presupune că , părinții, pentru a-și îndeplini cu succes funcția de partener al școlii în educația copiilor, să fie pregătiți, să beneficieze de sprijin și înțelegere din partea școlii. Parteneriatul dintre școală și familie nu se naște și desfășoară de la sine. Dacă părinții își propun să ajute școala, ei trebuie să înțeleagă ce preconizează aceasta. Școala, trebuie să se explice în fața părinților. Toți acei care critică indiferența, incompetența, ostilitatea și conceptele greșite ale părinților, trebuie să recunoască și faptul că toate acestea implică necesitatea educării lor prin intermediul școlii [4, p.211].

În realizarea parteneriatului școală-familie, sunt necesare, implicit și activitățile de educație a părinților prin intermediul școlii. Nu este posibil parteneriat școală-familie fără educația părinților, cum nu se poate vorbi de educația părinților în lipsa colaborării acestora cu școala.

Factori educaționali implicați sunt: familia și școala. Familia constituie mediul bioereditar, psihic, moral, social și cultural în care copilul vine pe lume și primește orientările de început ale formării personalității sale. Este spațiul primei socializări a copilului fiind importantă pentru organizarea proceselor de educație și instrucțiune hotărâtoare pentru succesele și interesele individului, pentru apariția sentimentului propriei valori, a identității, a motivației.

Afirmația „familia constituie prima școală a omenerii” este un adevăr pe care nimeni nu-l poate contestă. Educația în familie este fundamentul educării copilului. Părinții rămân primii și

cei mai importanți factori în educația timpurie, luând în considerare vârsta și experiența lor, apoi pentru că au asupra copiilor autoritatea incomparabilă a iubirii părintești, căreia copiii îi răspund cu iubire filială. Influența familiei este hotărâtoare în formarea profilului personalității, trasând primele contururi peste care se vor suprapune celelalte influențe.

Prin organizare, conținut și funcționare, școala se constituie ca „instituția specializată în realizarea actului de educație conform obiectivelor pedagogice ale procesului de învățământ, stabilite la nivel de politică a educației” [1, p.69].

Școala își îndeplinește funcția esențială în desfășurarea procesului educativ prin toate componentele ei structurale, precum și prin multitudinea de forme și modalități de acțiune educativă pe care le organizează și desfășoară, conducându-se după principii, reguli și norme stabilite în procesul evoluției ei și având în vedere obiective care decurg din așteptările societății față de ea.

În procesul instructiv-educativ nu se urmărește doar înzestrarea elevului cu un anumit volum de cunoștințe, ci și exersarea și dezvoltarea proceselor cognitive, formarea comportamentului verbal, formarea intereselor și motivațiilor. Procesul instructiv contribuie la educarea unor comportamente utile în viața socială și profesională – disciplină, consecvență, antrenarea efortului voluntar, responsabilități etc.

Mediul educativ școlar „se constituie din totalitatea componentelor fizice, umane, ideatice ale fiecărei unități școlare. Îmbinarea lor specifică particulară dă personalitatea sau identitatea școlii. Dată fiind funcția esențială a școlii aceea de realizare a educației, se impune ca fiecare componentă a mediului școlar în parte și toate împreună să fie educative în cel mai înalt grad.”

În ansamblul agenților educative, școala joacă un rol esențial. În societatea contemporană „evaluarea locului și rolului școlii comportă nuanțări substanțiale.” Sunt identificate două nuanțări:

- Școala nu-și poate permite să ignore mesajele celorlalte tipuri de educație sau să intre în concurență cu ele.

- Cercetarea pedagogică actuală evidențiază faptul că valorile școlii eficiente trebuie să se constituie într-o cultură a dezvoltării, menită să susțină perfecționarea activității școlare.

Printre valorile dominante ale școlii se află și valorizarea părinților. Școala are rolul principal în colaborarea cu familia, în a antrena cât mai intens familia în acțiuni comune pentru educarea unitară a elevilor, în sprijinirea procesului instructiv-educativ. În acest context școala informează sistematic părinții asupra scopurilor instructiv-educative urmărite, asupra sarcinilor ce se dau elevilor și a cerințelor ce se pun în fața lor, precum și asupra activităților și acțiunilor în care sunt cuprinși elevii. Școala indică metodele și procedeele folosite în familie în vederea îndeplinirii misiunii sale, îndrumă părinții în desfășurarea educației în familie, personalul didactic fiind nu doar eductorul copiilor, ci și al părinților.

Prin autoritatea conferită de specialiștii săi și prin forța ei instituțională, școala are un rol hotărâtor în realizarea parteneriatului cu familia și în educarea părinților și pregătirea acestora pentru rolul său. Întalnirile periodice cu părinții oferă, cel mai potrivit cadru pentru educarea sistematică a părinților.

De caracteristicile instituției școlare depinde și tipul de raport instaurat între familiile elevilor și școală. Se disting patru modalități de percepție a familiei de către autoritățile școlare:

-*familia-client* al activității pedagogice -percepție care implică o comunicare unidirecțională dinspre școală către familie și limitată la probleme care vizează aspecte

marginale ale organizației; *-familia-garant* - consultată în scopul obținerii unei informații de feed-back, fără ca aceasta să însemne că organizația va lua, în mod necesar în considerație aceste informații în luarea deciziilor; *-familia – grup de presiune* în raport cu autoritatea școlară care reacționează la revendicările formulate de părinți; *- familia –partener* la luarea deciziilor în cadrul organizațiilor școlare.

În funcție de raporturile pe care școala le stabilește cu familia, există patru tipuri de școală:

-școala ierarhică, autoritară sau liberală, care oferă posibilități minimale de cooperare, cadrul didactic deține monopolul cunoașterii pedagogice, părintele fiind plasat în masa celor care trebuie educați; colaborarea este acceptată atata timp cat familia reprezintă un mijloc de realizare sau de întărire a obiectivelor școlare; orice intervenție parentală în procesul de decizie este exclusă; *-școala participativă* – consideră părintele și elevul ca resurse importante în procesul educativ; *-școala comunitară* apelează și la resursele comunității; *-școala autonomă* exclude orice intervenție exterioară, dar valorifică potențialul participativ al elevilor[5, p.196].

Majoritatea profesorilor și părinților apreciază calitatea relației lor ca fiind bună, dar în realitate, aceasta este departe de modelul dezirabil.

În urma unei cercetări evaluative realizate în scopul formulării unei strategii de educație a părinților, Gheorghe Bunescu și colaboratorii săi constată următoarele stări de fapte care pot fi privite ca premise pentru inițierea și menținerea parteneriatului școală- familie:

-majoritatea profesorilor și a părinților conștientizează nevoia de educație a părinților, faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate prin dialog cu școala; -profesorii și părinții recunosc obstacolele în colaborarea lor; în realitate, nu lipsa de timp ar fi obstacolul cel mai important, iar părinții educați pot depăși mai ușor factorii defavorabili colaborării; - profesorii și părinții își pasează responsabilitățile privind educația copilului, își fac reproșuri, acuzandu-se de apatie, indiferență, iresponsabilitate, etc. Au contacte formale, nesistematice; de regulă profesorii acuză părinții de prea multă îngăduință față de copil, iar părinții cer profesorilor o exigență sporită; profesorii nu oferă și mai ales, nu primesc sugestii de la părinți; -apar dificultăți în echilibrarea nevoilor de educație ale părinților cu oferta educativă a școlii datorită insuficienței cunoașterii nevoilor specifice ale părinților; -oferta educațională a școlii se structurează pe sensuri valorice parțial diferite de cele ale familiei, prin cultivarea unor calități ce polarizează diferit pentru profesori și părinți; -în colaborare cu părinții, profesorii se concentrează spre obiective oarecum exterioare nevoilor specifice de educație; apare o tendință de neadecvare a metodelor folosite pentru realizarea obiectivelor colaborării școlii cu familia;

-în ceea ce privește formele (instituționalizate) de colaborare școală-familie și de educație a părinților se manifestă tendințe atitudinale contradictorii: profesorii acceptă, pe lângă comitetele de părinți existente, școli pentru părinți; ei agreează în cea mai mică măsură asociațiile de părinți și consiliile de administrație școlară prin care părinții să poată influența deciziile privind educația copiilor lor; -succesul reformei învățământului depinde și de instituționalizarea unor asemenea forme democratice de participare a părinților la luarea deciziilor privind educația [3, p.181]

Elisabeta Stănculescu arată că raporturile active ale familiei cu școala sunt stimulate, în ultimele decenii, de apariția unor importante mize familiale ale școlarității: instrumentale, statuare, afective și culturale.

- dificultățile de inserție profesională a tinerilor și riscul crescând al șomajului fac ca preocuparea părinților pentru viitorul economic al copiilor lor să crească. Pentru părinți, școala pare a fi instrumentul cel mai la îndemână pentru a asigura securitatea profesională a copiilor

(mai ales pentru cei provenind din familii fără resurse economice și culturale). Școala este nu numai o instanță a alocării forței de muncă, ci și una a alocării statutelor sociale; reușita școlară a copiilor apare ca indispensabilă pentru asigurarea mobilității intergeneraționale în familiile aparținând claselor mijlocii, care datorează școlii propria poziție socială, iar familiile aparținând categoriilor superioare au nevoie de capitalul școlar pentru a-și conserva prerogativele.

-în condițiile în care raporturile părinți-copii au o puternică încărcătură afectivă, școala se orientează spre obiective vizând dimensiunea emoțională (trăirea pozitivă a experienței școlare de către copil, manifestarea liberă a personalității acestuia). În aceste condiții familia își vede teritoriul invadat. Unele familii pot considera legitimă această ”invazie”, altele o văd ca pe ”o condiție a înfloririi personalității copilului, a fericirii sale.”

-câmpul școlar este un câmp privilegiat pentru susținerea unor idealuri culturale colective de către diferite grupuri sociale-acestea reprezentând mize culturale ale școlarizării. [apud 5, p.196]

Într-un raport asupra relației școală-familie în țările Comunității Europene sunt enumerate patru motive pentru care școala și familia converg în nevoia de a stabili legături între ele:

-părinții sunt juridic responsabili de educația părinților de a-și crește copiii așa cum doresc; există întrebări privind măsura în care părinții pot alege între diferitele școli și cursuri pe care să le urmeze copiii lor, ori măsura în care părinții trebuie consultați de responsabilii școlari;

-învățământul nu este decât o parte din educația copilului; o bună parte a educației se petrece în afara școlii;

-cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate prin dialog cu școala;”

-grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlii [ibidem, p.355].

Din perspectiva instituției școlare și a reprezentanților săi (cadre didactice sau administratori), legătura cu familiile elevilor apare tot mai mult, la nivelul cunoașterii comune, al cunoașterii științifice și al discursului politico-administrativ, ca o necesitate, dat fiind faptul că există o corelație semnificativă între reușita școlară a copiilor și participarea părinților la acțiunile organizate pentru ei.

Participarea părinților la activitățile școlare, la luarea deciziilor în cadrul asociațiilor de părinți poate conduce la repunerea în discuție a oportunităților unor metode și a unor obiective și conținuturi școlare. Interacțiunile frecvente cu cadrele didactice oferă posibilitatea unor evaluări privind competența acestora, eficiența muncii lor educative și, în consecință, punerea în discuție a lipsei de profesionalism. Pentru cadrul didactic, postura de evaluator a părintelui poate genera sentimente de incertitudine, insecuritate, disconfort psihic, dar, la fel de bine să se constituie într-un factor pentru creșterea motivației largirii permanente a orizontului profesional, optimizării prestației sale în activitatea pe care o desfășoară cu elevii și cu părinții. Tensiunea generată îi poate fi benefică profesorului, ducând la deschiderea către critică, la acceptarea faptului că și el poate învăța de la părinți. O realitate ce vine în sprijinul susținerii necesității parteneriatului școală-familie o constituie existența copiilor cu nevoi educaționale speciale (copiii cu disponibilități aptitudinale înalte și cei cu deficiențe a căror educare necesită eforturi sporite atât din partea școlii, cât și a părinților). Colaborarea celor doi factori educaționali trebuie să

răspundă unor exigențe sporite ce țin, de principiile educației diferențiate, respectiv ale educației integrate.

Pentru dezvoltarea relațiilor parteneriale și chiar pentru transformarea parteneriatului în principiu fundamental al reformei educaționale, pledează următoarele principii și caracteristici ale oricărei societăți democratice: *principiile descentralizării*, care impun implicarea unei varietăți de factori sociali în susținerea educației; *principiile educației permanente*, care pot fi traduse în realitate doar în condițiile unei democratizări reale a învățământului; *importanța educației* pe care tanăra generație o primește, sub raportul consecințelor sale asupra societății; *necesitatea racordării* permanente a școlii la realitatea și schimbările intervenite la nivel economic și social; *exigențele legate* de orientarea copiilor, tinerilor, adolescenților într-un univers informațional dinamic, diversificat și, uneori, contradictoriu [6].

Forme de realizare a parteneriatului școală-familie. În procesul de colaborare a școlii cu familia, rolul conducător îl are școala, ea urmărind să antreneze cât mai intens familia, în mod direct pe părinții elevilor, în acțiuni comune pentru educarea unitară a elevilor, în sprijinirea procesului instructiv-educativ.

Atragerea părinților ca parteneri ai școlii în munca educativă, participarea democratică a acestora la luarea deciziilor privind educația copiilor lor, privind instituția căreia își încredințează copiii, precum și pregătirea lor pentru a-și juca rolul în cadrul parteneriatului cu școala sunt atribuții ale școlii ce pot fi îndeplinite prin diversele forme de colaborare cu familia.

Forme de colaborare între școală și familie: -întâlniri programate de diriginți (cu toți părinții clasei, cu un grup de părinți, cu părinții unui singur copil); -întâlniri intamplătoare (în pauze, la terminarea orelor, pe stradă, etc.); -convorbiri telefonice; -corespondență; -vizite la domiciliu; -activități nonformale (excursii, acțiuni sportive, cercuri, concursuri, serbări, aniversări, momente festive etc.) -consultanță la cererea părinților.

Ședințele cu părinții, întâlniri colective periodice programate, reprezintă o formă încetățenită în practica activității școlii cu familia din învățământul. Aceste ședințe trebuie să dobândească un caracter formativ, să fie mai mult decât prilejuri de informare a părinților (cu privire la rezultatele școlare ale copiilor sau comportamentul acestora în clasă/școală, la problemele administrative ale clasei), ședințe formative, care să reușească să-i facă pe părinți coparticipanți la actul educațional, sacrificând timp pentru a-i cunoaște și a-i converti.

Există școli care organizează excursii la care pot lua parte părinții, profesorii și elevii care invită din când în când grupe de părinți să participe la orele de clasă, convoacă adunări serale în care profesorii dau explicații despre munca lor părinților, inițiază cursuri practice pentru părinți, organizează conferințe la care se discută problemele școlii și ale familiei.

Tehnologia modernă în telecomunicații poate intensifica acest aspect al relației școală-familie, în termenii cantității de informație vehiculată între cele două părți și ai proporției părinților informați.

Discuțiile cu privire la nevoile copiilor și progresele acestora pot fi organizate pe calea unui sistem de conferințe școlare, vizite la domiciliu și asociații părinți-profesori. Părinții participă uneori la activități, asistându-i pe profesori, administratori și copii în clase și alte zone ale școlii. Ei ajută la organizarea evenimentelor școlare. Acasă, își ajută copiii la activitățile de învățare care pot fi coordonate de școală prin îndrumări oferite telefonic la cerere sau în cadrul unor consultații individuale sau pe grupe de părinți cu aceleași nevoi ori cu copii greu educabili (înalt abilități, cu handicapuri).

Părinții sunt chemați când sunt luate decizii care afectează copiii. Ei ajută la stabilirea conținuturilor și programelor școlare. La cel mai înalt nivel de implicare, ei pot lua parte la decizii privind curriculum-ul sau alte aspecte ale politicii școlare [7, p.149].

Participarea comunității și a părinților la decizii privind curriculum-ul presupune implicarea părinților în procesul de elaborare a deciziilor privind politica educațională. Acest nivel de implicare pleacă de la premisa că învățarea este mai eficientă când există o congruență între casă-școală-comunitate privind orientarea valorică, definirea ideologiei școlii și misiunii acesteia. Ținta mecanismelor de participare o constituie asigurarea de medii productive de învățare.

Până în prezent, o ameliorare a situației menționate s-a putut constata la nivelul implicării părinților în alegerea disciplinelor opționale sau manualelor alternative, dar gradul de implicare este, preponderent, formal, în realitate, decizia aparținând tot cadrelor didactice. Colaborarea dintre școală și familie se înscrie încă în limitele unor contacte formale, nesistematice. Dincolo de instituții școlare sau cadre didactice cu inițiative locale, izolate în scopul îmbunătățirii acestui aspect, actualul sistem de învățământ apare ca inflexibil, prea formal și disfuncțional în contextul necesităților comunității sau al noilor evoluții [3, p.281]. Este necesară construirea unei punți de legătură între principalii factori ai educației copilului prin abordarea unei varietăți de forme și metode de colaborare care să răspundă exigențelor unei relații de parteneriat între cele două instanțe, instituționalizarea unor forme democratice de participare a părinților la luarea deciziilor privind educația.

Se cunosc următoarele forme mai importante de organizare instituționalizată a colaborării școală-familie, de parteneriat școală-familie: asociații ale părinților (și profesorilor) cu o largă libertate de inițiativă; consilii de administrație școlară (exclusiv sau în majoritate) alcătuite din părinți, având rol informațional, consultativ și decizional; comitete de părinți pe clase și școli, fără rol decizional, care sprijină școala în rezolvarea unor probleme; școli ale părinților și școli ale mamelor.

Asociația părinților urmărește [ibidem, p.281]:

-crearea unui nou cadru pentru colaborarea dintre părinți și școală (într-ajutorare, participarea la structurile de decizie din școală, contracararea actualei crize de legitimitate a instituției școlare); - apărarea drepturilor copilului; - prevenirea eșecului școlar; - formarea pentru viața asociativă.

Rolul asociațiilor de părinți poate fi conturat prin colaborare cu școala, realizând un parteneriat benefic pentru sprijinirea procesului de educație. Se pot impune ca participanți comunitari, devenind parteneri în luarea deciziilor la nivel local, în măsura în care aceste decizii afectează în vreun fel dezvoltarea și educarea copiilor.

Asociația părinților trebuie să activeze în spirit democratic (alegeri, hotărâri, responsabilități), să aibă ținte clare de atins, să fie deschisă spre colaborare cu alte asociații, cu școala, să cuprindă și părinți marginalizați (prin pregătire școlară redusă, stare materială, sănătate, etc.), să reprezinte interesele părinților, să păstreze contact neîntrerupt cu ceilalți părinți și cu profesorii, să fie la curent cu evoluția problemelor din învățământ.

În funcție de scopul lor, se pot deosebi asociații de părinți: organizate ca grup de susținere a școlii, implicate în rezolvarea problemelor needucaționale; ca grup de cooperare, educația fiind considerată un proces comun în care părinții și profesorii sunt parteneri, decid împreună viitoarele programe; ca grup de apărare a intereselor părinților față de ale altor grupuri.

Consiliile de administrație școlară cuprind și reprezentanți ai părinților și presupun implicarea la un nivel minim, dar esențial cu participări democratice la gestiunea școlii a părinților. Reprezentanții părinților sunt delegați de asociațiile de părinți, ce le dă un statut legal suplimentar și un plus de autoritate. Rolul părinților nu este doar de a fi informați, cel mult, consultați, implicarea lor presupune un rol decizional și de control.

Membrii consiliului de administrație trebuie să adopte comportamente corespunzătoare pentru o cooperare eficientă: comunicare liberă de informații, toleranță și cooperare când profesorul nu este pe înțelesul nespecialiștilor, încurajarea dezbaterilor în probleme majore ale atitudinii educative, nu doar discuții pe probleme administrative gospodărești, considerarea reciprocă a părinților și profesorilor drept parteneri.

Comitetele de părinți pe clase și școli, în marea majoritate a școlilor, părinții se organizează în comitete de părinți. În aceste comitete sunt alese anumite persoane care să le reprezinte interesele, la nivelul clasei și la nivelul școlii.

Prin toate acestea rolul comitetelor de părinți este de natură administrativă. Comitetele de părinți ar trebui să se centreze pe procesul de educație, punând accentul pe conținutul acestuia și pe modul în care este transmis elevilor.

Comitetul de părinți funcționează ca mediator între ceilalți părinți și autoritatea școlii.

Școli pentru părinți și școli pentru mame reprezintă o formă de abordare sistematică, directă și instituționalizată a educării părinților. Această instituție și-a concentrat activitatea în două direcții: îndrumarea prenuptială și pregătirea pentru rolul de părinte; accentul pe metode neformale, pe grupele de discuții, pe consultările individuale și pe schimbul de experiență între specialiști și părinți.

În concluzie, consilierea părinților reprezintă o necesitate a școlii contemporane având în vedere criza pe care o traversează familia în societatea postmodernă și ale cărei simptome apar în urma vulnerabilităților și renunțării adesea la valorile fundamentale ale familiei tradiționale, dezorientarea în privința mijloacelor educaționale folosite în relația cu copiii, diminuarea simultană a rolului și a autorității școlii.

BIBLIOGRAFIE

1. FILIPESCU, T. *Tratat de dreptul familiei*. București: Ed. Academiei Române, 1989.
2. MIFTODE, V. *Populații vulnerabile și fenomene de auto-marginalizare*. Iași: Ed. Lumen, 2002.
3. RĂDULESCU, E. *Parteneriat și implicare comunitară*. în volumul coordonat de Șerban Iosifescu, 2001.
4. MOISIN, A. *Arta educării copiilor și adolescenților în familie și școală*. București: EDP, 2001.
5. *Dictionnaire encyclopedique de l'education et de la formation*, 1998.
6. OSTERRIETH, P. *Copilul și familia*. București: Ed. Didactică și pedagogică, 1993.
7. POURTOIS J. P., FORGIONE A., DESMET H. *Formation des parents: axes et instruments de changement*, 1989.